

به نام خدا

مواعظ آیت الله العظمی بهجت قدس سره

1. (لذت عبادت): اگر سلاطین عالم می دانستند که انسان در حال عبادت چه لذت‌هایی را می برد هیچ‌گاه دنبال مسائل مادی نمی‌رفتند. [1](#)
2. (چرا خود را اصلاح نمی‌کنیم): ما خودمان را نمی‌خواهیم درست بکنیم، اما از کسی هم نمی‌خواهیم آزار ببینیم. [2](#)
3. (راه اصلاح بشر): ما خودمان حاضر نیستیم خودمان را اصلاح بکنیم. اگر خودمان را اصلاح بکنیم به تدریج همه بشر اصلاح می‌شوند. [3](#)
4. (توسل): اگر از انبیاء و اوصیاء دور شدیم گرگ‌های داخل و خارج بلافاصله ما را می‌خورند. [4](#)
5. (بهترین): اصلح از این نیست که خودمان صالح باشیم. [5](#)
6. (خدا): چاره‌ای نیست از این که باید به سویی خدا برویم، اگر به سویی خدا نرفتیم موانع اگر رفع می‌شود، دائماً رفع نمی‌شود. [6](#)
7. (راه علاج ما): باید بدانیم که علاج ما اصلاح نفس است در همه مراحل و از این مستغنی نخواهیم بود و بدون این، کار ما تمام نخواهد شد. [7](#)
8. (اصلاح خود؛ کار برای جامعه): بالاخره ممکن نیست بدون اصلاح نفس کاری پیش برد (یا) برای جامعه مان کاری بکنیم. [8](#)
9. (پیروی کردن از هرکس): بترس برای دین، بترس برای خدا، افسار خودت را نده به کسی که نمی‌شناسی او را معیت نکن، کاملاً خودت را حفظ کن. [9](#)
10. (راه سیر و سلوک): آیت‌الله بهجت قدس سره به طنز می‌فرمودند: بلمه ماها برای تکاملمان دنبال یک چیزی می‌گردیم که نه خدا گفته باشد و نه پیغمبر (ص) نه امام (ع)! در صورتی که قاعدتاً آن چه آنها بیشتر گفته‌اند و بیشتر تأکید کرده‌اند همان موجب سعادت می‌باشد. [10](#)
11. (پیروی از شرع): مسلمات شرع را درست رعایت بکنید و آن چیزهایی که مشکوک است در درجه بعد قرار دارد. [11](#)
12. (پرهیز از گناه): الطاف خاصه الهی بر تمامی طبقات مختلفه اولیاء الله تعالی رایگان است و فقط مورد قابل لازم است که انسان مورد عنایت خاصه حق تعالی واقع شود و آن هم به ترک معصیت حق تعالی حاصل می‌شود، البته با ملاحظه حال سالک الی الله [12](#)
13. (نماز اول وقت): اگر کسی مقید باشد نماز را اول وقت بخواند به جایی که باید برسد خواهد رسید. [13](#)
14. (ادب): در احادیث داریم که اگر کسی به معلمش یا یکی از علما بی‌احترامی کند از عمرش خیری

15. (تهجد) : اصلاً پیغمبر اکرم (ص) با همین شب خیزی و انس با شب و سحر خیزی معارف الهی را دریافت نمود. [15](#)

16. (حضور قلب) : اول وقت نماز با توجه به نماز وارد شوید و هنگام خواندن حمد و سوره به معنای آن توجه داشته باشید تا این ارتباط حفظ شود. [16](#)

17. (سیرو سلوک) : به یقینات عمل کنید تا کم‌کم به مطالب بالاتر برسید [17](#)

18. (عنایت امام عصر (ع) به آیه الله بهجت عرض کردم برای تبلیغ به روستایی که می‌روم خیلی خوب تأثیر می‌کند فقط از نظر مادی فقیرند و مکان دیگر آن اثر را ندارد که فرمودند:

اگر به خدمت امام زمان مهدی اشتغال داشته باشید آیا امکان دارد حضرت در فکر شما نباشد [18](#)

19. (توجه ولی نعمت) : ما طلاب باید در این فکر باشیم که چگونه می‌توانیم یک امضا و تأییدی از مولایمان حضرت ولی عصر (ع) بگیریم؟ یعنی چگونه درس بخوانیم و چگونه رفتار کنیم که مولایمان ما را امضاء و تأیید کند؟ [19](#)

20. (کنترل زبان) : باید زبان را کنترل کنیم به صورتی که باید 24 ساعت تأمل و اندیشه کنیم و یک ساعت صحبت کنیم، بلکه شاید یک ساعت هم زیاد باشد. [20](#)

21. (اجتناب از صفات ناپسند) کسی که سجده طولانی انجام می‌دهد باید مواظب باشد که مرتکب ریا نشود و به عنوان طنز و مثال می‌فرمودند: بعد از سجده باید جلو آینه بایستد و ببیند آیا جای مهر در پیشانی‌اش نقش بسته یا نه؟ اگر نقش بسته بود مقداری بمالد تا این‌که به صفت رذیله‌ی ریا مبتلا نشود. [21](#)

22. (انجام واجبات) : آنچه در ابتدای تحصیل باید مراعات شود انجام واجبات کما هو حقّه و پرهیز از محرمات است [22](#)

23. (اهمیت به روح) : اگر بشر آن مقداری که به جسمش اهمیت می‌دهد به روحش اهمیت می‌داد دیگر هیچ غم و غصه‌ای نداشت [23](#)

24. (عالم بی عمل) : عالم بی عمل به چراغی می‌ماند که به دیگران نور افشانی می‌کند اما خودش می‌سوزد. [24](#)

25. (خوف و رجا) : خوف و رجائی مطلوب است که در حدّ اعتدال باشد و اگر خارج از حدّ اعتدال باشد مفید نیست چون خوف غیر معتدل باعث یأس و نومیدی از رحمت حق و رجاء غیر معتدل باعث تجرّی می‌شود. [25](#)

26. (لغزش‌ها) : اگر در گذشته قصور یا تقصیری از ما سر زده باید از آن بترسیم و در این فکر باشیم که دوباره مرتکب آن اشتباه و لغزش نگردیم. [26](#)

27. (حضور قلب) : یکی از عوامل حضور قلب این است که ما باید در تمام 24 ساعت حواسّ خود (باصره، سامعه و...) را کنترل کنیم زیرا حضور قلب بدون فراهم کردن مقدمات به دست نمی‌آید. باید در طول روز گوش،

چشم و سایر اعضا و جوارح خود را کنترل کنیم و این یکی از عوامل تحصیل حضور قلب است [27](#)

28. (اعتماد به خدا): اگر ما به مقدار طفل صغیر که به پدر و مادرش اعتماد دارد به مولای خودمان اعتماد داشته باشیم کار درست می‌شود. [28](#)

29. (مهمترین آداب زیارت): اهمّ آداب زیارت این است که بدانیم بین حیات و ممات معصومین (ع) هیچ فرقی وجود ندارد. [29](#)

30. (مقام حضرت معصومه): مقام حضرت (معصومه (س را از مقام معصومین (ع) پایین تر و از دیگران بالا تر بدانید. [30](#)

31. (درست شدن کارها): اگر تمام مردم به همین مقدار که می‌دانند عمل کنند کار درست می‌شود. [31](#)

32. (کم دیدن کار خود): چه خوب است هر کس هر کاری که انجام می‌دهد بگوید کاری نکرده‌ام. [32](#)

حضرت آیت‌الله بهجت فرمودند:

اگر کسی اهلیت داشته باشد یعنی طالب معرفت باشد و در طلب، جدیت و خلوص داشته باشد، در و دیوار به اذن‌الله، معلّمش خواهند بود وگرنه سخن پیغمبر (ص) هم در او اثر نخواهد کرد چنان که در ابوجهل نکرد.

در محضر آیت‌الله بهجت ، ص 22

حضرت آیت‌الله بهجت فرمودند:

در توسلات به حضرات معصومین علیهم‌السلام به بعضی نقداً چیزی می‌رسد و گرفتاری آنها رفع می‌شود، ولی بعضی دیگر بدون این که به آنها چیزی برسد، آسوده می‌شوند و با خیال راحت بر می‌گردند.

در محضر آیت‌الله بهجت ، ص 330

حضرت آیت‌الله بهجت فرمودند:

رسم بر این است که اهل علم و روضه خوان‌ها در بالای منبر مطالب را از روی کتاب نخوانند و این خلاف احتیاط است، مخصوصاً در نقل روایات و به خصوص در ماه رمضان.

در محضر آیت‌الله بهجت ، ص 58

حضرت آیت‌الله بهجت فرمودند:

هر عملی که به واسطه‌ی آن و از راه آن، حال ما مساعدتر است و توجه ما به خدا بیشتر است، باید به همان بیشتر بپردازیم.

در محضر آیت‌الله بهجت ، ص 223

حضرت آیت‌الله بهجت فرمودند:

آیا امکان دارد بدون اهتمام به امور مسلمانان، به مقصود برسیم؟!

در محضر آیت الله بهجت ، ص 51

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

خوب است انسان دعاها را به زبان همة اهل ایمان (احیا و اموات آنان) بخواند و مضامین آنها را برای همه بخواند.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 21

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

میانه روی در غضب، شهوت، خواب، خوراک و هر کار دیگری، منجی نافع است و دو طرف زیاده و نقیصه آن مضر و مُهلک.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 32

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

نماز بالاترین وقت ملاقات و استحضار و حضور در محضر خداست.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 222

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

اصل مطلب، مادیات و معنویات، برای برّ و فاجر، سفره اش پهن است، ولی هدایت به مقصد اعلی برای عده ی خاصی، فراهم است.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 324

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

معنای حدیث «وَصَلَاةٌ فِي شُغْلٍ» این است: یعنی (مؤمن) در وقت اشتغال به کار نمازش را هم به موقع (اول وقت) میخواند.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 323

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

آیا شهادت دست و پا و دیگر اعضا و جوارح (در قیامت) شوخی است؟ !

در محضر آیت الله بهجت ، ص 51

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

حیف است از این بازار (بازار دنیا) عبور کنیم و به جای بهره‌برداری، اضرار بر ما وارد شود.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 240

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

در هر واقعه و در هر حرکت و سکون، مشکل اصلی تشخیص تکلیف است و بعد مشکل‌تر از آن عمل به آن تکلیف.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 244

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

آیا ما مسلمانیم نباید مجذوب اهل بیت علیهم‌السلام و مشاهد مشرفه‌شان شویم؟!

در محضر آیت الله بهجت ، ص 330

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

وقتی فرصتی برای انسان پیش آمد که درس بگوید یا بخواند یا بنویسد، باید آن را مغتنم شمارد.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 236

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

ما چه می‌دانیم، خدا می‌داند که بعضی ابتلائات، شرط بعضی افاضات است.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 214

حضرت آیت الله بهجت فرمودند:

در گرفتاری‌ها باید قدم به قدم به دفتر شرع نگاه کنیم؛ هر کجا که دیدیم واضح و آشکار است پیش برویم و در موارد شبهه‌ناک و تاریک خودداری و توقف کنیم، عمل به احتیاط پشیمانی ندارد.

در محضر آیت الله بهجت ، ص 328

پی‌نوشت‌ها

[1](#) بهجت عارفان در حدیث دیگران به نقل از آیت الله مصباح ص 59

[2](#) بهجت عارفان در حدیث دیگران ص 20

[3](#) همان

[4](#) همان ص 21

[5](#) همان ص 22

[6](#) همان

[7](#) همان ص 23

[8](#) همان ص 25

[9](#) همان ص 27

[10](#) همان ص 71 به نقل از آیت الله مصباح

[11](#) همان ص 70

[12](#) همان ص 95 به نقل از شیخ جواد کربلائی

[13](#) همان ص 121 به نقل از آیت الله محمد هادی فقیهی

[14](#) همان ص 121 به نقل از آیت الله محمد هادی فقیهی

[15](#) همان ص 144 به نقل از آیت الله محمد حسین احمدی فقیه یزدی

[16](#) همان ص 153 به نقل از آیت الله محمد حسن احمدی فقیه یزدی

[17](#) همان ص 154 به نقل از آیت الله محمد حسن احمدی فقیه یزدی

[18](#) همان ص 165 به نقل از شیخ هادی قدس

[19](#) همان ص 202 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی

[20](#) همان ص 203 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی

[21](#) همان ص 203 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی

[22](#) همان ص 204 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی

[23](#) همان ص 205 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی

[24](#) همان ص 206 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی

- [25](#) همان ص 206 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی
- [26](#) همان ص 207 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی
- [27](#) همان ص 207 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی
- [28](#) همان ص 208 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی
- [29](#) همان ص 208 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی
- [30](#) همان ص 209 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی
- [31](#) همان ص 209 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی
- [32](#) همان ص 209 به نقل از حجت الاسلام و المسلمین سید رضا خسروشاهی